

STUDIEORDNING
for
Diplomuddannelse i familierapi

Revideret 1.december 2015

Indhold

1	Indledning	2
2	Uddannelsens formål	2
3	Uddannelsens varighed	2
4	Uddannelsens titel	3
5	Adgangskrav	3
6	Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold	3
6.1	Uddannelsens mål for læringsudbytte	3
6.2	Uddannelsens struktur	4
7	Afgangsprojekt	5
7.1	Læringsmål for afgangsprojektet	5
7.2	Udarbejdelse af afgangsprojekt	6
8	Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse	6
8.1	Undervisnings- og arbejdsformer	6
8.2	Evaluering	6
9	Prøver og bedømmelse	7
10	Merit	7
11	Censorkorps	7
12	Studievejledning	7
13	Klager og dispensation	7
14	Overgangsordninger	8
15	Retsgrundlag	8
	Bilag 1 "Obligatoriske moduler"	9
	Modul Ob 1: Fra videnskabsteori til familierapi og systemisk/narrativ praksis	9
	Modul Ob 2: Grundlæggende modeller med udgangspunkt i systemisk tænkning og praksis	9
	Modul Ob 3: Løsningsorienteret terapi og Narrativ Praksis	10
	Modul Ob 5: Reflekterende processer i samtalepraksis og Samarbejdende og dialogisk tilgang til samtalepraksis	11
	Bilag 2 "Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område"	11
	Modul Vf 1: Børn i familierapi	11
	Modul Vf 2: Personlig og professionel udvikling	12
	Modul Vf 3: Udvalgt familierapeutisk metode målrettet en udvalgt gruppe	12
	Modul Vf 4: Supervision i systemisk /narrativ praksis	12
	Bilag 3 Diplomuddannelse i familierapi/ Eksamens Bilag "Prøveformer og prøvers tilrettelæggelse"	13

1 Indledning

Diplomuddannelse i familierapi er en erhvervsrettet videregående uddannelse udbudt efter lov om erhvervsrettede grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne (VFV-loven) og efter bestemmelserne om tilrettelæggelse af deltidsuddannelser i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. Uddannelsen er omfattet af reglerne i Undervisningsministeriets bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Uddannelsen hører under det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

Studieordningen er udarbejdet i fællesskab af de institutioner, som er godkendt af Undervisningsministeriet til udbud af denne uddannelse. Studieordningen finder anvendelse for alle godkendte udbud af uddannelsen, og ændringer i studieordningen kan kun foretages i et samarbejde mellem de udbydende institutioner.

Følgende uddannelsesinstitutioner er ved denne studieordnings ikrafttræden godkendt til udbud af Diplomuddannelse i familierapi:

- Professionshøjskolen Metropol
- Professionshøjskolen University College Lillebælt

Ved udarbejdelse af den fælles studieordning og væsentlige ændringer heraf tager institutionerne kontakt til aftagerne og øvrige interessenter samt indhenter en udtalelse fra censorformandskabet, jf. eksamensbekendtgørelsen.

Studieordningen og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse og skal indeholde de fornødne overgangsordninger.

Studieordningen har virkning fra 01.07.11.

2 Uddannelsens formål

Formålet med diplomuddannelse i familierapi er at kvalificere den studerende til at

- undersøge og arbejde med problemer, der relaterer sig til familiens indbyrdes forhold og til deres forhold til omgivelserne,
- indgå i en åben dialog med familien og barnet med respekt for familiens og barnets kompetencer, position og rettigheder, og
- lede terapeutiske samtaler med familier, par og enkeltpersoner.

Formålet ligger inden for fagområdets formål, som fastsat i bekendtgørelse om diplomuddannelser.

3 Uddannelses varighed

Uddannelsen er normeret til 1 studenterårsværk. 1 studenterårsværk er en heltidsstuderendes arbejde i 1 år og svarer til 60 ECTS-point (European Credit Transfer System). ECTS-point er en talmæssig angivelse for den totale arbejdsbelastning, som gennemførelsen af en uddannelse eller et modul er normeret til. I studenterårsværket er indregnet arbejdsbelastningen ved alle former for uddannelsesaktiviteter, der knytter sig til uddannelsen eller modulet, herunder skemalagt undervisning, selvstudie, projektarbejde, udarbejdelse af skriftlige opgaver, øvelser og cases, samt eksaminer og andre bedømmelser.

4 Uddannelsens titel

Diplomuddannelse i Familierapi giver den uddannede ret til at anvende betegnelsen Diplom i Familierapi, og den engelske betegnelse er Diploma of Family Therapy, jf. bekendtgørelse for diplomuddannelser bilag 1.

5 Adgangskrav

Adgang til optagelse på Diplomuddannelse i familierapi eller enkelte moduler herfra er betinget af, at ansøgeren har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse mindst på niveau med en erhvervsakademiuddannelse eller en relevant videregående voksenuddannelse (VVU) samt at ansøger har mindst 2 års relevant erhvervs erfaring efter gennemført adgangsgivende uddannelse. Institutionen kan optage ansøgere, der ikke har gennemført en relevant adgangsgivende uddannelse som ovenfor nævnt, men som ud fra en konkret vurdering skønnes at have uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed.

Institutionen optager endvidere ansøgere, der efter individuel kompetencevurdering i § 15 a i lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne har realkompetencer, der anerkendes som svarende til adgangsbetingelserne.

Det er ikke et adgangskrav til Diplomuddannelse i Familierapi, at ansøgeren har en behandlingspraksis. Men hvis antallet af ansøgere overstiger antallet af studiepladser på uddannelsen, vil optagelsesudvalget vægte ansøgerens behandlingspraksis.

6 Uddannelsens mål for læringsudbytte, struktur og indhold

Diplomuddannelse i Familierapi består af fagligt afgrænsede moduler.

6.1 Uddannelsens mål for læringsudbytte

Viden

- Viden om udvikling af teori og metode inden for familie- og relationsorienteret behandling.
- Indsigt i egne værdier, holdninger og livserfaringer af betydning for den studerendes personlige og professionelle måde at arbejde på.
- Indsigt i teorier og metoder inden for det systemisk-narrative felt og fordybelse i udvalgte terapeutiske retninger.
- Indsigt i begrundelser for valg af teoretiske modeller i relation til praktisk terapeutisk arbejde.

Færdigheder

- Kan anvende, begrunde og foretage valg af systemisk-narrative metoder til at analysere og behandle problemstillinger relateret til familien eller i samspillet med/i omgivelserne.
- Kan professionelt forberede, lede og evaluere samtaler med enkeltpersoner, par og familier og andre, som familien har betydende relationer til.
- Kan justere og korrigere egen praksis.
- Kan udvikle evaluerings- og refleksionsformer svarende til praksis.
- Kan forholde sig professionelt til den behandlingsmæssige kontekst.

Kompetencer

- Kan påtage sig ansvar for selvstændig samtaleplanlægning og samtaleledelse ud fra interview- og samtalemodeller.

- Kan reflektere over og videreudvikle egen faglig praksis og professionelle identitet
- Kan omsætte teoretiske metoder til egen praksis i form af samtaler med individer, par, familier eller andre, som er involveret i familien.

6.2 Uddannelsens struktur

Diplomuddannelse i Familieterapi består af fagligt afgrænsede moduler.

Diplomuddannelse i Familieterapi består af obligatoriske moduler, valgfri moduler samt et afgangsprøje, der afslutter uddannelsen..

Obligatoriske moduler jf. bilag 1

Uddannelsens obligatoriske moduler, der er fælles for alle studerende, omfatter i alt 40 ECTS-point. For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af de obligatoriske moduler henvises til bilag 1.

Valgfrie moduler jf. bilag 2

Uddannelsen omfatter valgfrie moduler, der for den enkelte studerende skal udgøre i alt 5 ECTS-point.

For uddybning af læringsmål, indhold og omfang af de valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område henvises til bilag 2.

Den studerende kan desuden vælge moduler uden for uddannelsens faglige områder, dog højst 5 ECTS-point. Institutionen vejleder om valg af moduler uden for uddannelsens faglige område.

Afgangsprøje

Afgangsprøjet på 15 ECTS-point afslutter uddannelsen. Afgangsprøjet skal dokumentere, at uddannelsens mål for læringsudbytte er opnået. Afgangsprøjet emne skal ligge inden for uddannelsens faglige område og formuleres, så eventuelle valgfag uden for uddannelsens faglige område inddrages. Institutionen godkender emnet.

Forudsætningen for indstilling til prøve i afgangsprøjet i diplomuddannelsen i familieterapi er

- at alle moduler er beståede, inden afgangsprøjet indleveres til bedømmelse,
- at moduler svarende til mindst 20 ECTS-point er eksternt bedømt.

Enkeltstående moduler

Hvert modul er en afgrænset faglig enhed, der kan studeres selvstændigt.

Illustration af diplomuddannelsens struktur

Modul 1 Obligatorisk modul 10 ECTS
Modul 2 Obligatorisk modul 10 ECTS
Modul 3 Obligatorisk modul 10 ECTS
Modul 4 Valgfri modul 5 ECTS
Modul 5 Obligatorisk modul 10 ECTS
Modul 6 Obligatorisk Afgangprojekt 15 ECTS

7 Afgangprojekt**Formål**

At den studerende fordyber sig indenfor et selvvalgt fordybningsområde indenfor uddannelsens praksis, teori og metodeområde.

Dette er et afgrænset område indenfor studiets teoretiske ramme gennem udarbejdelse af et projekt.

7.1 Læringsmål for afgangprojektet**Viden**

Kan forstå og reflektere over relevant teori og praksis med henblik på at fordybe sig i et afgrænset, selvvalgt område.

Færdigheder

- Kan anvende, reflektere over og systematisk formidle relevant systemisk/narrativ teori og praksis.
- Kan forholde sig systematisk til metodiske og formmæssige krav i forhold til afgangprojektet.

Kompetencer

- Kan selvstændigt analysere og vurdere egen og andres praksis i lyset af systemisk-narrativ teori
- Kan forholde sig reflekteret til brugen af teori fra forskellige teoretiske traditioner
- Kan bidrage til fagudviklingen inden for feltet.

7.2 Udarbejdelse af afgangsprøve

Afgangsprøvet skal udarbejdes som en skriftlig opgave, udformes individuelt, og i henhold til udbyderinstitutionens retningslinjer for opgaveskrivning.

Opgaven tager udgangspunkt i den studerendes erfaringer med studiets teorier i praksis. Valg af opgavetema og teorigrundlag skal være relevant inden for uddannelsens fagområde og indeholde faglige elementer fra de tidligere moduler. Udbydende institution skal godkende opgavetema.

Gennem arbejdet med opgaven skal den studerende:

- Vælge en problemformulering, som de ønsker at belyse
- Begrunde valget af problemformulering
- Diskutere problemformuleringen ud fra forskellige begreber og perspektiver
- Præsentere forskellige tilgange til det videre arbejde med problemformuleringen

De studerende vil modtage vejledning i projektperioden.

Betingelser for godkendelse af emnevalg, vejledning, information om vejledertimer m.v. vil fremgå af udbyderinstitutionens studiemateriale.

8 Uddannelsens pædagogiske tilrettelæggelse**8.1 Undervisnings- og arbejdsformer**

Uddannelsen er en teoretisk praksis-uddannelse. Det betyder, at de studerende forventes at have en sådan tilknytning til praksis, at de i løbet af uddannelsen har mulighed for at arbejde i praksis med at omsætte de teoretiske og metodiske ideer under supervision.

Ud over teoretisk undervisning og krav om læsning af et teoretisk pensum lægges der i undervisningen vægt på omsætningsperspektivet bl.a. ved hjælp af interview- og rollespilsøvelse samt hjemmeopgaver. Ligeledes inddrages de studerendes praksiserfaringer i undervisningen.

De studerende arbejder under hele uddannelsen i regionale grupper, hvor de mødes og drøfter litteratur samt udveksler erfaringer fra deres lokale praksis. Disse grupper arbejder også med at løse hjemmeopgaver. Hensigten er at binde kurserne sammen og at knytte teori fra kursusdel sammen med praksisdel. Der arbejdes også under uddannelsen med personlig-professionelle udviklingsgrupper, der giver de studerende en mulighed for sideløbende med uddannelsen at arbejde med deres personlige udvikling

8.2 Evaluering

Formålet med evaluering er at dokumentere og udvikle kvaliteten af uddannelsen. Evalueringen sigter mod at kvalificere de studerendes læring såvel teoretisk som professionsfagligt.

Udbyderinstitutionen fastlægger selv omfang og struktur.

9 Prøver og bedømmelse

Alle moduler i diplomuddannelsen afsluttes med eksamen/prøve med individuel bedømmelse efter karakterskalaen i gældende karakterbekendtgørelse.

Minimum 35 ECTS point, herunder afgangprojektet, skal afsluttes med eksterne prøver.

Det påhviler de studerende selv at dokumentere, at de opfylder disse krav.

Tilmelding til et uddannelseselement er samtidig tilmelding til de tilhørende prøver, og evt. framelding fremgår af udbyderinstitutionens studiemateriale.

Bedømmelsesformerne er mundtlige eller skriftlige eller en kombination af begge.

For alle prøver skal der foreligge kriterier og rammer, disse præsenteres i udbyderinstitutionens studiemateriale.

Ved eksterne prøver anvendes censorer fra det af Undervisningsministeriet godkendte censorkorps for det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde. Hver prøve består for sig. Beståede prøver kan ikke tages om.

Eksamensbevis for det enkelte modul udstedes af udbyderinstitutionen til den studerende. Den udbyder, hvor den studerende indstiller sig til afgangprojektet, udsteder et samlet bevis for hele uddannelsen suppleret med et Diploma Supplement.

Forudsætningen for indstilling til prøve i afgangprojektet i diplomuddannelsen i familierapi er at moduler svarende til 45 ECTS-point er beståede, inden afgangprojektet indleveres til bedømmelse.

10 Merit

Beståede uddannelseselementer fra anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse kan efter udbyderinstitutionens afgørelse i det enkelte tilfælde træde i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af Bekendtgørelse om diplomuddannelser. Afgørelsen træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

11 Censorkorps

Diplomuddannelse i familierapi benytter det af Undervisningsministeriet godkendte censorkorps for det samfundsfaglige, økonomiske og merkantile fagområde.

12 Studievejledning

Studievejledning skal støtte den studerende i uddannelsesforløbet fra valg af uddannelse til gennemførelse af uddannelsen og forudsætter aktiv henvendelse fra både studievejleder og studerende.

Hensigten med studievejledning er at hjælpe den studerende til at skabe gennemsigtighed i uddannelsen og øge muligheden for at træffe begrundede valg i forhold til egen læring og trivsel.

13 Klager og dispensation

Klager

Klager over prøver behandles efter reglerne i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser. Klager over øvrige forhold behandles efter reglerne i bekendtgørelse om diplomuddannelser. Klage over forhold ved prøven indgives individuelt af eksaminanden til institutionen, senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

Der kan klages over prøven, når klagen vedrører:

- 1) Eksaminationsgrundlaget (spørgsmål, opgaver og lignende) og dets forhold til uddannelsens mål og krav.
- 2) Prøveforløbet.
- 3) Bedømmelsen.

Klagen forelægges herefter for oprindelige bedømmere. Frist for bedømmernes udtalelser er 2 uger. Klageren får lejlighed til at kommentere udtalelserne inden for en frist af 1 uge. Afgørelse af klager træffes af institutionen og meddeles klageren og bedømmerne. Afgørelsen træffes på grundlag af bedømmernes faglige udtalelser og klagerens kommentarer til udtalelsen.

Afgørelsen, der er skriftlig og begrundet, omfatter én af flg. muligheder:

1. En ny bedømmelse (ombedømmelse), dog ikke ved mundtlige prøver.
2. Tilbud om ny prøve (omprøve).
3. At klageren ikke får medhold.

Kun når bedømmerne er enige, kan udbyderinstitutionens afgørelse gå ud på, at klageren ikke får medhold.

Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter. Accept af tilbud om omprøve eller ombedømmelse skal ske senest 2 uger efter, meddelelse om afgørelsen er afgivet.

Klageren kan skriftligt anke afgørelsen vedrørende faglige spørgsmål for et af udbyderinstitutionen nedsat ankenævn inden for en frist af 2 uger efter at klageren er gjort bekendt med afgørelsen.

Dispensation

Den enkelte uddannelsesinstitution kan dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af udbyderinstitutionerne, når det er begrundet i særlige forhold.

14 Overgangsordninger

Udbyderinstitutionerne er forpligtede til at sikre, at de studerende kan færdiggøre deres uddannelse. Der er udarbejdet overgangsordning, som sikrer dette, og der tilbydes vejledning.

Der tilbydes særlige forløb i tilknytning til den enkelte studerendes afgangsprøve, således at det sikres, at det samlede studieforløb for den enkelte studerende udgør minimum 60 ECTS-point.

Udbyderinstitutionen kan endvidere give merit for moduler gennemført på den tidligere uddannelse og dermed give den studerende mulighed for at studere på den ny reviderede sociale diplomuddannelse.

15 Retsgrundlag

Studieordningens retsgrundlag udgøres af:

- 1) Bekendtgørelse om diplomuddannelser.
- 2) Bekendtgørelse af lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne.
- 3) Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.
- 4) Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser.
- 5) Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse.
- 6) Bekendtgørelse om fleksible forløb inden for videregående uddannelse for voksne.

Retsgrundlaget kan læses på adressen www.retsinfo.dk

Bilag 1 ”Obligatoriske moduler”

Bilag 1 gennemgår læringsmål, indhold og omfang af de obligatoriske moduler.

Ob 1: Fra videnskabsteori til familierapi og systemisk/narrativ praksis	10 ECTS
Ob 2: Grundlæggende modeller med udgangspunkt i systemisk tænkning og praksis	10 ECTS
Ob 3: Løsningsorienteret terapi og Narrativ Praksis	10 ECTS
Ob 5: Reflekterende processer i samtalepraksis Samarbejdende og dialogisk tilgang til samtalepraksis	10 ECTS

Modul Ob 1: Fra videnskabsteori til familierapi og systemisk/narrativ praksis

ECTS-point: 10

Formål

Formålet med dette modul er, at give den studerende en grundlæggende videnskabsforståelse indenfor den del af videnskabsteori og videnskabsfilosofi som i en systemisk, narrativ og postmodernistisk tænkning er knyttet til familie- og relationsorienteret terapi.

Læringsmål

Viden

- Har en videnskabsteoretisk forståelse af behandling med særlig fokus på erkendelsesteori, kommunikationsteori og system- og relationsteori.
- Opnår en begyndende forståelse af system- og kommunikationsteoretiske antagelser og grundbegreber.

Færdigheder

- Kan begrunde anvendelsen af relations- og kommunikationsorienterede forståelser i relation til familier, enkeltpersoner og systemer.
- Kan anvende de relevante metoder der lægges vægt på i undervisningen
- Kan anvende diskursanalytiske begreber på et begyndende niveau

Kompetencer

- På et begyndende niveau kan forholde sig til relevante historiske, diskursive, erkendelsesteoretiske og etiske spørgsmål i relation til familierapi.

Modul Ob 2: Grundlæggende modeller med udgangspunkt i systemisk tænkning og praksis

ECTS-point: 10

Formål

Grundlæggende viden og færdigheder om basale metoder indenfor systemisk praksis og metodernes udvikling og betydning for praksisfeltet i dag.

Læringsmål:**Viden**

- Har viden og forståelse for præmisserne for en cirkulær forståelse af samspillet i menneskelige systemer.
- Opnår en cirkulær forståelse for den professionelles egen position og handling.
- Har forståelse for betydningen af den professionelles position ved anvendelsen af forskellige teoretiske modeller i praksis
- Har viden og forståelse for de teoretiske forudsætninger for de på modulet anvendte metoder og modeller.
- Har viden om og forståelse for at arbejde med multiproblemstillinger
- Har viden og forståelse for en pragmatisk tilgang til praksis.

Færdigheder

- Kan mestre principperne for interview således som de har udviklet sig indenfor systemisk praksis
- Kan anvende systemisk tænkning og metode i arbejdet med fastlåste meningssystemer
- Kan anvende kontekstændringer bevidst i praksis

Kompetencer

- Kan udvikle egen praksis i relation til modulets indhold og metodiske redskaber
- Kan reflektere over egen position i relation til egen og andres praksis
- Kan udvikle egen praksis i relation til modulets indhold og metodiske redskaber

Modul Ob 3: Løsningsorienteret terapi og Narrativ Praksis

ECTS-point: 10

Formål

Den studerende opnår gennem dette modul en indføring i og forståelse for løsningsfokuseret teori og praksis i terapi og at den studerende opnår gennem dette modul en indføring i og forståelse for narrativ teori og praksis i terapi

Læringsmål**Viden**

- Har viden om og forståelse for det teoretiske grundlag og de centrale begreber i løsningsfokuseret korttidsterapi
- Den studerende opnår gennem dette modul en indføring i og forståelse for narrativ teori og praksis i terapi og får kendskab til det teoretiske grundlag og de centrale metodiske principper i narrativ praksis

Færdigheder

- Er i stand til at identificere klientens eget problemløsende potentiale
- Kan mestre de grundlæggende metodiske principper og gennemføre løsningsfokuserede samtaler
- Kan anvende dele af den narrative teori og praksis i terapeutisk arbejde med børn, unge og deres familier

Kompetencer

- Kan udvikle egen praksis i relation til modulets indhold og metodiske redskab
- Kan gøre brug af terapeutiske metoder som bygger på narrativ teori og praksis på et begynder-niveau. Kan forholde sig reflekteret til magtbegrebet i samtalepraksis.

Modul Ob 5: Reflekterende processer i samtalepraksis og Samarbejdende og dialogisk tilgang til samtalepraksis
ECTS-point: 10

Formål

At den studerende tilegner sig grundlæggende færdigheder i reflekterende processer i teori, metodeanvendelse og praksis og at den studerende tilegner sig grundlæggende kendskab til en samarbejdende og dialogisk tilgang til praksis.

Viden

- Har viden om postmodernistisk, herunder sprogkundskabens og filosofiens indflydelse på familierapi og deres betydning for familierapeutisk praksis
- Har kendskab til og forståelse for ideerne om reflekterende processer
- Har viden om og forståelse for socialkonstruktionistisk og dialogisk forståelses som grundprincipper i relation til familierapeutisk praksis

Færdigheder

- Har forståelse for og kan anvende teori, begreber og praksisser som bygger på en postmodernistisk tilgang til terapi med vægt på reflekterende processer.
- Kan forstå et socialkonstruktionistisk perspektiv på familiestrukturer og anvende denne viden i teori og praksis i forhold til arbejdet med børn, unge og familier.

Kompetencer

- Kan udvikle egen praksis i relation til modulets indhold og metodiske redskaber
- Kan anvende teori, begreber og praksisser som bygger på en postmodernistisk tilgang i det terapeutiske arbejde med vægt på en dialogisk og reflekterende samtalepraksis.

Bilag 2 ”Valgfrie moduler inden for uddannelsens faglige område”

Bilag 2 gennemgår læringsmål, indhold og omfang af de valgfrie moduler.

Vf 1: Børn i Familierapi	5 ECTS
Vf 2: Personlig og professionel udvikling	5 ECTS
Vf 3: Udvalgt familierapeutisk metode målrettet en udvalgt gruppe	5 ECTS
Vf : 4 Supervision i systemisk/narrativ terapi/praksis	5 ECTS

Modul Vf 1: Børn i familierapi

ECTS-point: 5

Formål

Give en indføring i hvordan den enkelte terapeut kan arbejde terapeutisk med familien og barnet med respekt for familiens og barnets kompetencer, position og rettigheder.

Læringsmål

Viden

- Har viden om terapeutisk arbejde med udgangspunkt i barnet eller den unge.
- Forstår betydningen af relationen mellem barnet, familien, det primære miljø og terapeuten i forhold til tilrettelæggelse af terapeutisk forløb med børn eller unge.
- Kan integrere viden indhentet på f.eks. udviklingspsykologisk grundlag i arbejdet.

Færdigheder

- Kan mestre grundlæggende samtalepraksis med børn eller unge som fokus i familierapi

Kompetencer

- Er i stand til at arbejde terapeutisk med familien og barnet/ den unge med respekt for familiens og barnets/ den unges kompetencer, position og rettigheder.
-

Modul Vf 2: Personlig og professionel udvikling

ECTS-point: 5

Formål

At den studerende arbejder med egne udviklingsprocesser hvor teori, metode, professionelle og personlige erfaringer bliver hovedfokus

Læringsmål**Viden**

- Har viden om og forståelse for hvordan egne erfaringer har betydning i terapeutiske samtaler.

Færdigheder

- Er i stand til at reflektere over egen rolle, position og forforståelser i forhold til det terapeutiske arbejde.

Kompetencer

- Udvikler metoder og redskaber til at kunne arbejde med sig selv som en del af mødet med familier/klienter.

Modul Vf 3: Udvalgt familierapeutisk metode målrettet en udvalgt gruppe

ECTS-point: 5

Formål

At den studerende gennem integration af praksiserfaring og en udviklingsbaseret tilgang opnår kompetencer i en udvalgt familierapeutisk metode målrettet en udvalgt gruppe.

Læringsmål**Viden**

- Demonstrere indsigt i og redegøre for udvalgt metode og dens anvendelsesområde i relation til en udvalgt målgruppe.
- Redegøre for terapeutiske, organisatoriske og samfundsmæssige betingelser, muligheder og begrænsninger i forhold til udvalgt metode.

Færdigheder

- Analysere og reflektere over teorier om metoder med inddragelse af viden fra relevant udvikling/forskning.
- Anvende udvalgt metode i relation til terapeutisk praksis.

Kompetencer

- Anvende udvalgt metode og begrunde metodevalg, herunder anvende faglige teorier som grundlag for formulering af udvalgt metodes anvendelse i forhold til terapeutisk praksis.

Modul Vf 4: Supervision i systemisk/narrativ praksis**Formål**

At den studerende arbejder med egne udviklingsprocesser hvor teori, metode, professionelle og personlige erfaringer bliver hovedfokus i relation til arbejde med den enkelte klient, par eller familie

Læringsmål**Viden**

- Har viden om og forståelse for hvordan egne erfaringer har betydning i terapeutiske samtaler, og hvordan man selv kan arbejde med terapeutiske samtaler indenfor en systemisk- narrativ praksis.

Færdigheder

- Er i stand til at reflektere over egen rolle, position, forforståelser og metoder i forhold til det terapeutiske arbejde med de familier/par eller individuelle forløb den studerende arbejder med i praksis.

Kompetencer

- Udvikler metoder og redskaber til at kunne arbejde med familier, par og enkeltpersoner og sig selv som en del af mødet med familier/klienter.
-

Supervision, personligt udviklingsarbejde og terapeutiske samtaler

- Supervision indgår som et obligatorisk element i alle moduler, og skal ved en hel diplomuddannelse tilsammen udgøre 120 timer fordelt på direkte og indirekte supervision. Modul 2, 3, 4, 5 og 6 omfatter supervision på i alt 120 timer. Supervisionen kan foregå individuelt eller i gruppe. Tid til supervision er en del af uddannelsen.
 - Personligt udviklingsarbejde (PPU) indgår med 30 timer, der gennemføres i grupper som en del af uddannelsen.
 - Krav til familiesamtaler/samtaler dækkes gennem den samtaletræning den studerende har i løbet af uddannelsen, tilsammen 100 timer øvelsestræning. Moduler 1, 2, 3, 4, 5 og 6 omfatter terapeutiske samtaler på i alt 100 timer.
-

Bilag 3

Bilag 3 Diplomuddannelse i familierapi**Jf. Eksamens Bilag 4 ”Prøveformer og prøvers tilrettelæggelse”**

I henhold til Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede videregående uddannelser nr. 1519 af 16/12/2013, Bekendtgørelse om diplomuddannelser nr 1008 af 29/06/2016 samt studieordningerne for ovenstående diplomuddannelser, har udbyderne af diplomuddannelserne fastsat nedenstående prøvebestemmelser:

§§ i nedenstående tekst henviser til bestemmelserne i Bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser nr. 1519 af 16/12/2013.

4.1 Generelle bestemmelser

Formålet med prøverne

jf. § 2

Formålet er at dokumentere, i hvilken grad de faglige mål for uddannelsen og dens elementer er opfyldt.

Tilmelding til prøver samt afholdelse af syge- og omprøve

jf. §§ 5–7

Den studerende har samtidigt med sin tilmelding til uddannelsen indstillet sig til prøve og den enkelte uddannelsesinstitution kan fastsætte nærmere regler om framelding.

Uddannelsesinstitutionen meddeler eksaminanden tid og sted for prøvens afholdelse.

Omprøve og sygeprøve:

Består den studerende ikke prøven, tilbydes omprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret. Den studerende kan være tilmeldt 3 gange til samme prøve.

Ved forfald på grund af dokumenteret sygdom tilbydes den studerende sygeprøve, som normalt ligger sammen med de næste ordinære prøver eller i umiddelbar forlængelse af semestret.

4.2 Prøveformer

Uddannelsens prøver

jf. §§ 10-12

- Prøveformen:

Prøveformen kan være skriftlig prøve, mundtlig prøve eller kombinationsprøve. Den enkelte uddannelsesinstitution fastsætter i sin studievejledning/eksamensvejledning, hvilken af de tre prøveformer der anvendes for det enkelte modul ifølge prøveallongen

- Individuel prøve eller gruppeprøve:

Den studerende kan vælge at gå til individuel prøve eller gruppeprøve på op til 3 studerende

Såfremt der ønskes gruppeprøve, meddeler de studerende dette senest på et af institutionen fastlagt tidspunkt.

- Individuel bedømmelse:

Bedømmelsen er altid individuel, uanset om der er tale om individuel prøve eller gruppeprøve. Det betyder, at den enkeltes præstation altid skal kunne identificeres i produkter, såfremt de indgår i bedømmelsen.

- Placering af prøverne i uddannelsesforløbet:

Modulprøverne afslutter modulet.

4.2.1 Skriftlige prøver

Skriftlig prøve: Skriftlig opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af begreber og teorier med henblik på ny viden, færdigheder og kompetencer. Analyse af centrale og eksemplariske praksisrelaterede situationer, som kan belyse relevante teoretiske og metodiske overvejelser. Bedømmelsen er individuel.

Skriftlig prøve: Skriftlig opgave ud fra spørgsmål

En skriftlig opgave der udarbejdes på grundlag af spørgsmål stillet fra uddannelsesinstitutionens side med udgangspunkt i modulets formål, indhold og læringsmål. Spørgsmålene kan ligeledes relatere sig til en given case. Opgaven skal vise den studerendes evner til anvendelse af modulets begreber og teorier relateret til praksis. Bedømmelsen er individuel.

Skriftlig prøve: Portfolio

Den studerende udarbejder en portfolio i løbet af modulet. En portfolio er en systematisk og målrettet udvælgelse af skriftlige refleksioner over et eller flere udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces. Til prøven udarbejdes en sammenfatning af portfolio. Bedømmelsen er individuel.

4.2.2 Mundtlige prøver

En mundtlig prøve er en prøve, hvor kun den mundtlige besvarelse bedømmes. Den mundtlige prøve kan foregå individuelt eller i grupper. Prøven kan tage udgangspunkt i en synopsis, case eller andet produkt, der ikke indgår i bedømmelsen.

Individuelle mundtlige prøver

Studerende, der går til mundtlig prøve individuelt, udarbejder alene et eventuelt oplæg til prøven. Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator, hvori censor kan deltage.

Mundtlige gruppeprøver

Studerende, der går til mundtlig prøve i grupper, udarbejder eventuelle oplæg til prøven og går til prøve sammen. Mundtlige prøver former sig som en samtale mellem eksaminander og eksaminator, hvori censor kan deltage.

4.2.3 Kombinationsprøver

En kombinationsprøve defineres som en mundtlig prøve kombineret med et produkt, som også indgår i bedømmelsen.

Produktet kan udarbejdes af en studerende eller af en gruppe.

Ved skriftlige produkter gælder, at indledning, problemformulering (hvis en sådan anvendes) og konklusion er fælles for gruppen. Ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele. Bedømmelsen er individuel.

Oplægsformer til mundtlige kombinationsprøver indgår i bedømmelsen og er:

Skriftligt oplæg, skriftlig opgave, elektronisk oplæg:

- Skriftligt oplæg indgår i bedømmelsen og kan være: case, portfolio o.lign.
- Skriftlig opgave indgår i bedømmelsen. Ved gruppefremstillet produkt gælder følgende: Indledning, problemformulering (hvis en sådan anvendes) og konklusion er fælles for gruppen; ved den øvrige tekst angives det, hvem der har udarbejdet hvilke dele.
- Elektronisk oplæg indgår i bedømmelsen og kan være videooptagelse og anden elektronisk besvarelse. Det elektroniske oplæg medbringes til prøven. Institutionen skal sikre, at bedømmerne har adgang til det pågældende fremvisningsmedie, PC og lignende.

Mundtlig prøve kombineret med case

En case er en kortere deskriptiv tekst, der skildrer en relevant situation eller et forløb fra praksis. Ved den mundtlige prøve kommenterer og uddyber den studerende sin case og viser gennem anvendelse af relevante teorier og undersøgelser sin evne til at analysere praksis. Der perspektiveres i forhold til handlemuligheder i praksis. Case og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Mundtlig prøve kombineret med portfolio

En portfolio er en systematisk og målbevidst udvælgelse af skriftlige refleksioner over udvalgte faglige temaer, som er blevet præsenteret i undervisningen, samt refleksioner over egen læreproces. Portfolio og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Mundtlig prøve kombineret med skriftligt oplæg/ opgave

En skriftlig opgave er en sammenhængende tekst, der udarbejdes på grundlag af en selvvalgt problemformulering. Den studerende udarbejder en skriftlig opgave som grundlag for prøven. Skriftlig opgave og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Mundtlig prøve kombineret med elektronisk produkt, eksempelvis videosekvenser, power point præsentation el.a.

Den studerende udarbejder en videosekvens, der skal rumme centrale og eksemplariske situationer, som kan illustrere relevante, teoretiske og metodiske overvejelser. Varigheden af det elektroniske produkt vil fremgå af den lokale opgavevejledning/eksamensvejledning. Elektronisk produkt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Mundtlig prøve kombineret med videosekvens og skriftligt oplæg

Et skriftligt oplæg er en sammenhængende tekst, der uddyber den valgte problemstilling og danner baggrund for den mundtlige prøve.

Den studerende udarbejder et skriftligt oplæg og et selvproduceret videoklip.

Varighed af det elektroniske produkt vil fremgå af den lokale eksamensvejledning. Skriftligt oplæg og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen. Videoklipet indgår ikke i bedømmelsen.

Afgangsprojektet: Mundtlig prøve kombineret med stor skriftlig opgave

Afgangsprojektet udarbejdes på grundlag af et selvvalgt og af institutionen godkendt emne.

Se i øvrigt studieordningens kapitel 7. Skriftligt afgangsprøveprojekt og mundtlig præstation indgår samlet i bedømmelsen.

Bedømmelsen er individuel med ekstern censur.

4.3 Særlige forhold

Anvendelse af hjælpemidler

jf. § 15

Anvendelse af hjælpemidler, herunder elektroniske, er tilladte i forbindelse med udarbejdelse af bedømmelsesgrundlag og fremlæggelse til mundtlig prøve.

Eksaminanden er selv ansvarlig for at hjælpemidlerne er til stede, og at de virker.

Institutionen kan af kapacitetsmæssige hensyn fastsætte begrænsning i adgangen til at anvende elektroniske hjælpemidler.

Det anvendte sprog ved prøven

jf. § 17

Prøverne aflægges normalt på dansk, medmindre undervisningen på modulet har været meddelt på et fremmedsprog, eller at væsentlige formål giver grundlag for dispensation.

I uddannelser, der udbydes på dansk, aflægges prøverne på dansk, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere færdigheder i fremmedsprog.

Prøverne kan aflægges på svensk eller norsk i stedet for dansk, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

I uddannelser, der udbydes på engelsk eller et andet fremmedsprog, aflægges prøverne på dette sprog, medmindre det er en del af den enkelte prøves formål at dokumentere eksaminandens færdigheder i et andet sprog.

Uddannelsesinstitutionen kan desuden, hvor forholdene gør det muligt, tillade en eksaminand, der ønsker det, at aflægge en prøve på et fremmedsprog, medmindre prøvens formål er at dokumentere eksaminandens færdigheder i dansk.

Særlige prøvevilkår

jf. § 18

Uddannelsesinstitutionen tilbyder særlige prøvevilkår til eksaminander med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til eksaminander med tilsvarende vanskeligheder samt til eksaminander med et andet modersmål end dansk, når institutionen vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille disse eksaminander med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbuddet ikke sker en ændring af prøvens niveau.

Brug af egne og andres arbejder

jf. § 19

En eksaminand skal ved aflevering af en skriftlig besvarelse med sin underskrift bekræfte, at besvarelsen er udfærdiget uden uretmæssig hjælp.

Får institutionen bekræftet formodning om, at en eksaminand ikke overholder reglerne for retmæssig eksamensadfærd, herunder får eller giver uretmæssig hjælp, udgiver en andens arbejde for sit eget, anvender eget tidligere bedømt arbejde uden henvisning eller udviser forstyrrende adfærd, bortvises eksaminanden fra prøven.

I mindre alvorlige tilfælde giver uddannelsesinstitutionen først en advarsel.

En bortvisning medfører, at en eventuel karakter for den pågældende prøve bortfalder, og at eksaminanden har brugt et prøveforsøg.

Uddannelsesinstitutionen kan under skærpede omstændigheder beslutte, at eksaminanden skal bortvises fra institutionen i en kortere eller længere periode. I sådanne tilfælde gives en skriftlig advarsel om, at gentagelse kan medføre varig bortvisning.

Bedømmelse

jf. § 33, stk.1-3.

Prøver bedømmes internt eller eksternt, jf. Studieordningen kapitel 9.

Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere udpeget af institutionen.

Ved eksterne prøver foretages bedømmelsen af eksaminator og af en eller flere censorer, der er beskikket af Styrelsen for Videregående Uddannelser.

Bedømmelse af den studerendes formulerings - og staveevne

jf. § 34, stk. 2.

Ved bedømmelsen af eksamenspræstationen i afgangsprojektet skal der lægges vægt på eksaminandens formulerings- og staveevne, hvis eksamenspræstationen er affattet på dansk.

Det kan påvirke karakterfastsættelsen med én karakter i såvel opad- som nedadgående retning. Institutionen kan dispensere herfra for eksaminander, der dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse.

Klage og anke

jf. kapitel 10.

- **Klage**

Klager over forhold ved prøver indgives individuelt af eksaminanden til uddannelsesinstitutionen. Klagen skal være skriftlig og begrundet.

Klagen indgives senest 2 uger efter, at bedømmelsen af prøven er bekendtgjort på sædvanlig måde. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

Til brug for klagesagen skal eksaminanden efter anmodning have udleveret en kopi af den stillede opgave og ved prøver med skriftlig besvarelse tillige kopi af egen opgavebesvarelse.

Eksaminanden kan fortsætte uddannelsen under klagesagens behandling bortset fra, hvor andet er fastsat i bekendtgørelse eller i henhold til bekendtgørelse.

Klagen kan vedrøre

- 1) Eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav
- 2) Prøveforløbet
- 3) Bedømmelsen

Uddannelsesinstitutionen forelægger straks klagen for bedømmerne, der har en frist på normalt 2 uger til at afgive en udtalelse.

Bedømmerne skal udtale sig om de faglige spørgsmål i klagen.

Klageren skal have mulighed for at kommentere udtalelserne inden for en frist af normalt 1 uge.

Uddannelsesinstitutionen afgør klagen på grundlag af bedømmernes faglige udtalelser og klagerens kommentarer til udtalelserne.

Afgørelsen, der skal være skriftlig og begrundet, kan være:

- 1) Tilbud om ny bedømmelse (ombedømmelse), dog ikke ved mundtlige prøver
- 2) Tilbud om ny prøve (omprøve)
- 3) At klageren ikke får medhold i klagen

Kun når bedømmerne er enige om det, kan uddannelsesinstitutionens afgørelse gå ud på, at klageren ikke får medhold.

Uddannelsesinstitutionen skal straks give klageren og bedømmerne meddelelse om afgørelsen. Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Accept af tilbud om ombedømmelse eller omprøve skal ske senest 2 uger efter meddelelse om, at afgørelsen er afgivet. Ombedømmelse eller omprøve skal finde sted snarest muligt.

Er bevis udstedt, skal uddannelsesinstitutionen inddrage beviset, indtil bedømmelsen foreligger og eventuelt udstede et nyt bevis.

Til ombedømmelse og omprøve udpeges nye bedømmere. Ved ombedømmelse skal bedømmerne have forelagt sagens akter: Opgaven, besvarelsen, klagen, de oprindelige bedømmers udtalelser med klagers bemærkninger hertil samt institutionens afgørelse.

Bedømmerne meddeler uddannelsesinstitutionen resultatet af ombedømmelse vedlagt en skriftlig begrundelse.

Uddannelsesinstitutionen giver klageren meddelelse om bedømmelsen og begrundelsen for bedømmelsen.

Omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter.

- Anke af afgørelse

Klageren kan indbringe uddannelsesinstitutionens afgørelse vedrørende faglige spørgsmål for et af institutionen nedsat ankenævn, der træffer afgørelse. Klageren indgiver anken til uddannelsesinstitutionen. Anken skal være skriftlig og begrundet.

Anken skal indgives senest 2 uger efter, at klageren er gjort bekendt med uddannelsesinstitutionens afgørelse. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere fra fristen, hvor usædvanlige forhold begrundet det.

Uddannelsesinstitutionen nedsætter i samarbejde med censorformandskabet et ankenævn hurtigst muligt efter indgivelse af en anke.

Der kan nedsættes permanente ankenævne. Nævnet består af to beskikkede censorer, en eksaminationsberettiget lærer og en studerende inden for fagområdet.

Ankenævnets virksomhed er omfattet af forvaltningsloven, herunder om inhabilitet og tavshedspligt. Ankenævnet træffer afgørelse på grundlag af det materiale, som lå til grund for institutionens afgørelse og eksaminandens begrundede anke.

Ankenævnets afgørelse, der skal være skriftlig og begrundet, kan være:

- 1) Tilbud om ombedømmelse ved nye bedømmere, dog ikke ved mundtlige prøver
- 2) Tilbud om omprøve ved nye bedømmere
- 3) At klageren ikke får medhold i anken

Ankenævnets afgørelse meddeles uddannelsesinstitutionen snarest muligt og ved vintereksamen senest 2 måneder og ved sommereksamen senest 3 måneder efter, at anken er indgivet til institutionen.

Kan anken ikke behandles inden for denne frist, skal uddannelsesinstitutionen hurtigst muligt underrette klageren herom med angivelse af begrundelsen herfor og oplysning om, hvornår anken forventes færdigbehandlet.

Uddannelsesinstitutionen giver hurtigst muligt klageren meddelelse om og bedømmerne kopi af afgørelsen.

Går afgørelsen ud på tilbud om ombedømmelse eller omprøve, skal klageren informeres om, at ombedømmelse eller omprøve kan resultere i en lavere karakter.

Ankenævnets afgørelse kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.